

PREDLOG

Na podlagi 27., 93. in 94. člena Statuta Mestne občine Ljubljana (Uradni list RS, št. 66/07 - uradno prečiščeno besedilo in 15/12) ter 2. člena Odloka o priznanjih Mestne občine Ljubljana (Uradni list RS, št. 116/08 in 107/09) je Mestni svet Mestne občine Ljubljana na ____ seji dne _____ sprejel

S K L E P

o podelitvi nagrad glavnega mesta Ljubljana za leto 2014

Nagrado glavnega mesta Ljubljana za leto 2014 prejmejo:

Ljubica Podboršek

Stojan Batič

Aleksander Doplihar

Marjan Sedmak

Zdenko Vrdlovec

Številka:
Ljubljana,

Župan
Mestne občine Ljubljana
Zoran Janković

UTEMELJITEV:

V skladu z 10. členom Odloka o priznanjih Mestne občine Ljubljana (Uradni list RS, št. 116/08 in 107/09) je nagrada glavnega mesta Ljubljana priznanje Mestne občine Ljubljana (MOL), ki ga prejmejo posamezniki. Izjemoma jo lahko prejmejo tudi skupine in pravne osebe, ki ne opravljajo pridobitne dejavnosti. Kriteriji za podelitev nagrade so: pomembni dosežki življenjskega dela z vseh področij, prispevek k razvoju, ugledu in dobrobiti MOL ter k prepoznavnosti mesta doma in v tujini.

Na javni razpis za podelitev priznanj Mestne občine Ljubljana za leto 2014 je v razpisnem roku prispelo 5 pobud za podelitev nagrad, 3 pobude pa so dopuščale podelitev nagrade ali plakete glavnega mesta Ljubljana. Za štiri pobude, ki so bile predlagane za nagrade, je komisija zaprosila pobudnike za soglasje k podelitvi plaket, od tega je prejela 3 soglasja, eno pobudo, ki je bila predlagana za podelitev plakete, pa komisija predlaga za podelitev nagrade, eno pobudo za podelitev naziva častni meščan pa je komisija ob soglasju pobudnika predlagala tudi za podelitev nagrade glavnega mesta Ljubljana.

Na 17. seji dne 31. 3. 2014, je Komisija za priznanja sprejela sklep, da ob pridobitvi potrebnih soglasij predlaga Mestnemu svetu Mestne občine Ljubljana podelitev nagrad glavnega mesta Ljubljana 5 kandidatom, to pa so:

Ljubica Podboršek

Ljubica Podboršek je tolmačica, ki jo že dolga leta spremljamo na ekranih nacionalne televizije. Izhaja iz družine gluhih staršev, kjer je bil njihov prvi jezik znakovni jezik. V otroštvu je samoiniciativno pomagala staršem in jih vestno spremljala na javna mesta, v šolo, kjerkoli je bilo potrebno tolmačiti v znakovnem jeziku. Tako je postala zagovornica in glas gluhih; gradila je mostove med svetom gluhih in svetom sliščih. Po študiju socialnega dela je svoje poslanstvo nadaljevala tudi med gluhih in pozneje v raziskovanju slovenskega znakovnega jezika, ozaveščanju in širjenju le tega v javnosti. Nastopila je v prvih oddajah Prisluhnimo tišini, spremljala otroške oddaje z Radovednim Tačkom in še danes jo spremljamo na TV Dnevniku. Na mnogih področjih je začela pionirsko delo, najprej kot prva tolmačica za slovenski znakovni jezik, nato pa pobudnica in soavtorica prvih knjig in slovarjev slovenskega znakovnega jezika. Leta 1988 je z vstopom v šolski prostor Zavoda za gluhe in naglušne Ljubljana prinesla tudi spremembo miselnosti in pozitiven napredek v sprejemanju slovenskega znakovnega jezika. Navduševala je študente Pedagoške fakultete in druge tečajnike in jim delila ljubezen do slovenskega znakovnega jezika. V glasilu Iz sveta tišine je dolga leta objavljala kretnje tudi za gluhe, ki so se učili znakovnega jezika.

Stojan Batič

Stojan Batič je po drugi svetovni vojni, ki jo je preživel v partizanih, začel s študijem kiparstva, ki ga je končal leta 1951 kot študent prve generacije na Likovni akademiji v Ljubljani. Poleg profesorjev Borisa Kalina in Františka Smerduja je nanj močno vplivalo predvsem izpopolnjevanje pri kiparju Ossipu Zadkinu v Parizu. Njegov prvi spomenik Talec v Radohovi vasi je nastal že leta 1946, svojo prvo samostojno razstavo pa je imel leta 1952 v Mali galeriji v Ljubljani. Motiviko je že takrat pretežno črpal iz zakladnice antičnega sveta oziroma slovenskih in evropskih mitov in legend. Stojan Batič se je v Cankarjevem domu prvič predstavil leta 1993 s ciklom Slovenski miti in legende, nazadnje pa je tam razstavljal ob svoji 80-letnici (2005) z razstavo Itaka. V Ljubljani so na javnih površinah postavljena njegova dela: doprski kip Majde Vrhovnik (Gregorčičeva cesta), Fontana Mladinsko kolo (Komenskega ulica), doprski kip inž. Stanka Bloudka, (Tivoli), Spomenik kmečkimi upornikom (Grajska planota), Slovenski delavci (Ulica Josipine Turnograjske), doprski kip Prežihovega Voranca, (Prežihova ul.), doprski kip Julija Betteta, (Cankarjeva cesta). Stojan Batič velja za izrazitega predstavnika figuralnega kiparstva. Njegov stil je močno vezan na vselej navzočo monumentalno spomeniško izraznost, ki ga je mojster svojsko stiliziral z avtentičnimi posegi. Obenem pa je v njegovem opusu potekala tudi pot poetične, včasih tudi izrazito erotične male plastike.

Aleksander Doplihar

Zdravnik Aleksander Doplihar, dr. med., specialist medicine dela, športa in prometa, kljub častitljivim letom in uradni upokojitvi pred 23 leti še vedno nesebično in požrtvovalno deluje v okviru svojega poklica. V Savskem naselju vodi in usklajuje delo 36 kolegov zdravnikov različnih specialnosti, ki delujejo v zdravstveni PRO BONO ambulanti. Gre za izjemno uspešno in učinkovito dobrodelno zdravniško dejavnost, s katero rešujejo zdravstvene in preživetvene stiske ljudi brez zdravstvenega zavarovanja. Vsa ta leta je najtesneje povezan s problematiko brezdomcev, izbrisanih, Romov in vseh tistih, ki zaradi različnih okoliščin ostanejo brez zdravstvenega zavarovanja. V zdravstveni PRO BONO ambulanti se ukvarjajo tudi z nudenjem osnovne dnevne higienske potrebe obubožanih in bolnih ljudi brez zdravstvenega zavarovanja, jim pogosto nudijo sveže perilo in najnujnejšo obleko, ter skodelico čaja. Aleksander Doplihar je s svojimi kolegi zdravniki prostovoljci pogosto v primežu predpisov, ko iščejo možnosti za nadaljevanje zdravljenja njihovih težjih bolnikov, ki potrebujejo specialistično obravnavo ali hospitalizacijo. Delo zdravnika Aleksandra Dopliharja odlikuje predanost, občutek za sočloveka in za sodelovanje med ljudmi ne glede na stan, prepričanje in položaj na družbeni lestvici.

Marjan Sedmak

Marjan Sedmak je bil po končani Pravni fakulteti v Ljubljani zaposlen kot novinar od leta 1957 na Radiu Ljubljana, Mladini in Delu. Bil je poročevalec iz Vzhodne Afrike (1963), dopisnik iz Sovjetske zveze (1967-1970), Italije (1970-1974), Avstrije (1976-1980), Zvezne republike Nemčije (1986-1992). Bil je tudi predsednik Društva novinarjev Slovenije, soavtor medijske zakonodaje, predsednik Mestne zveze upokojencev Ljubljana, predsednik evropske federacije organizacij upokojencev in za upokojene AGE Platform Europe z okoli 30 milijoni članov. Prevedel je 25 knjig s področja družbenih ved in komunikologije, bil pa je tudi svetovalec japonskega veleposlaništva na Dunaju od leta 1997 do odprtja veleposlaništva v Sloveniji. Marjan Sedmak je bil ustanovitelj ter avtor zamisli in koncepta delovanja Dnevnihih centrov aktivnosti (DCA) za starejše. Koncept takšnih centrov je sledil najnovejšemu demografskemu stanju v Evropi in Sloveniji ter sodobnim pristopom k vprašanju starajoče se družbe. Dnevni centri aktivnosti za starejše so postali izjemno učinkovito orodje za preprečevanje izključenosti na eni strani, vendar pa prav tako tudi prostori za utrjevanje medgeneracijske povezanosti. V režiji MZU Ljubljana je ob koncu leta 2013 v Ljubljani delovalo šest Dnevnihih centrov aktivnosti z eno podružnico.

Zdenko Vrdlovec

Zdenko Vrdlovec je diplomant filozofije in sociologije kulture, dolgoletni filmski kritik pri časopisu Dnevnik, v 80 letih je sodeloval v uredništvu revije Ekran, v drugi polovici 90 let je predaval filmsko teorijo na ISH-Fakulteti za podiplomski humanistični študij. Že desetletja sodi med najuglednejše in najverodostojnejše presojevalce filmske kulture na Slovenskem, svoj prispevek k zgodovinopisju naše kinematografije pa je lani okronal z monumentalno monografijo *Zgodovina filma na Slovenskem 1896-2011*. Njegovo več kot 40 letno delovanje sega na različna humanistična in umetniška področja, od sociologije do književnosti in filozofije. Bil je ključni sodelavec revije Ekran. Napisal je vrsto knjig in ogromno študij, večino v zvezi s slovenskim filmom: *František Čap* (1981), *Fritz Lang* (1984), *Lepota prevare* (1987), *Ples v dežju* (1991), *John Cassavetes* (1994), *Filmski leksikon* (z Bojanom Kavčičem, 1999), *Boštjan Hladnik* (2001) in obsežni tekst *Zgodba o slovenskem filmu*, v *Filmografiji slovenskih celovečernih filmov 1931-2010* (2011). S svojim opusom, tako tistim v obliki filmskih kritik v različnih medijih, kot knjižnim, v katerem je segel na različne strani (slovenskega) filma, velja za avtoriteto na področju slovenske filmske kritike. S svojo kontinuiranostjo in pronicljivostjo, s katero spremlja film pa je na tem področju lahko za zgled prihajajočim generacijam. Zaslužen je tudi za to, da so v slovenščini ustrezno pripravljena izšla nekatera temeljna sodobna filmska dela kot na primer *Knjiga o filmu*, *Razumeti film*, *Svetovna zgodovina filma* in *Pripoved o igranem filmu*, pri katerih je sodeloval kot prevajalec in/ali tudi kot strokovni pregledovalec.

Komisija je obravnavala tudi naslednjo pobudo:

Ustanova Anin sklad

Ustanova Anin Sklad že 15 let povezuje družine z več otroki. Promovira pozitivni odnos do zdravega družinskega življenja, družinskih vrednot in prednostno obravnavo družin z več otroki. Poslanstvo ustanove je v usmerjeno v posredovanje materialne in duhovne pomoči ter v osebno spremljanje družin. Združuje preko 350 družin, ki imajo skupaj približno 2000 otrok. Mesečno finančno pomoč prejema približno 150 družin. Družinam in posameznikom nudijo svetovanje, iskanje zaposlitev, urejanje zadev s področja socialno-varstvenih pravic ipd. Dvakrat letno organizira druženje z družinami, spomladi v Šentjakobu ob Savi, poleti pa v Dolenjskih Toplicah.

Komisija za priznanja je na 17. seji dne 31. 3. 2014 sprejela sklep, da ob prejemu potrebnega soglasja Mestnemu svetu Mestne občine Ljubljana, predlaga podelitev nagrad glavnega mesta Ljubljana za leto 2014 **Ljubici Podboršek, Stojanu Batiču, Aleksandru Dopliharju, Marjanu Sedmaku in Zdenku Vrdlovcu**, ki ga predlaga Mestnemu svetu Mestne občine Ljubljana v sprejem.

Pripravila:
Mateja Kavka
Strokovna sodelavka

Predsednik
Jernej Pavlin